

Hősök tere. Gránit és kő. Rozsda és patina. Egy magányos galamb Könyves Kálmán köpenyén, a többiek az obeliszk körül keringenek, vagy magukba roskadva sétálgatnak. Burukkolás, dudálás, motorzaj. Fényképezőgépek kattogása, pattogó mondatok, egy nő japánul beszél a megafonba. Szerelmespárok a kerítés rácsának dőlve, gördeszkások a díszburkolaton. Csipős szél fúj, faleveleket sodor a tükörsíma tέρre. A nap süt, tükröződik a kövezeten, csak a márványmintázat fehérlik, kigyózik, kanyarog. A tér felülről olyan, mint egy kapcsolási rajz. Alulról nézve csak vonalakat látni. Vonalak labirintusát, útvesztőt, amelyből kijutni lehetetlen. Domborműveket, szobrokat, az ívelt oszlopcsarnokot. Látni a múltat, katonai parádét, díszlépéseket, felvonulásokat, hintókat és tankokat. Csak a jövőt nem látni, azt végképp nem. Ami még megmaradt belőle, az olyan sötétszürke, mint az őszi égbolt a park fölött. Szürke, mint a gránit és a kő. Mint azok a szomorú szobrok. Messzeségbe néző, vak alakok. A háború lovas kocsija és a béke lovas kocsija. Szent királyok, forradalmárok, Tas, Huba, Ond, Kond. Micsoda hősök, micsoda férfiak.

Egymás mellett feküdtek az átizzadt lepedőn. Lába közé szorította a párnát, az egész teste lüktetett. Tamás a hátára fordult, a plafont nézte. Vagy a füstkarikákat, ahogy szálltak a csillár felé, de mielőtt odaértek volna, szétoszlottak. Szerterfoszlottak, mint az álmai, Tamás egy ideje már csak kegyelemből feküdt le vele. És amilyen hideg volt a teste, abból csak arra tudott következtetni, hogy utoljára. Feketén csillag kigyószemeket látott, halálos méregfogakat, reggelre már csak a levedlett bőrt találta ott maga mellett. Még akkor sem ébredt fel, amikor Tamás összecsomogta a holmiját. Soha nem tudta meg, hogy nemcsak búcsúlevelet kapott tőle, hanem egy búcsúcsókot is, a homlokára. Azon a reggelen magára maradt, most pedig ott bukdácsolt a téglafal mellé húzódva, a szél csípte az arcát, szemébe fújta a haját. Három hónap telt el, és minden nap egyre hosszabbnak tűnt, volt, amelyik véget sem ért. Nem is tudta. Nem számolta a napokat már, csak a napszakokkal szembesült. Egyre korábban sötétedett.

Az elefánt trombitálni kezdett. Mintha valaki egy rossz motort próbált volna beindítani, de a gépezet csak morgott, pöfögött. Vagy szekrényeket tologattak valahol, nem lehetett egyértelműen eldönteni. Aztán az elefánt megköszöri a torkát, és rázendített, a hangjától még a szobrok is életre keltek. Csak benne nem volt élet, egyik lépés a másik után, de mégis hová, miért. Reggel még erőt vett magán, sminkelt, parfümöt fújt magára, körömcipőt húzott. Az kopogott annyira, a túsarkú cipő, a légkalapács az agyában. A szél faleveleket fúj szét az utcán. Falevél, búcsúlevél, már nem szeretlek, ne keress. Nyolcvannapja nem kereste. Csak telefonon, de az egy ideje már ki sem csöngött, a megadott számon előfizető nem kapcsolható. Géphang, tubaszó. Az elefánt megint trombitált, a téglafalon túl ott az állatkert. Kip, kop, kopogok, itt vannak az állatok.

Legelőszőr a növények vették át a hatalmat a földön. Bokrok sarjadtak a futballstadionokban, előbb a pályát lepték el, aztán a lelátókat is. A bevásárlóközpontok parkolói helyén erdők nőttek, a fák kibújnak a házakból, az ablakokon keresztül törtek utat maguknak a fény felé. A városok sűrű, sötét dzsungellé változtak, és már csak a felhőkarcolók csúcsai látszottak ki az őserdőből. Végül ledőltek a tornyok, összeomlottak az épületek, dombok emelkedtek a törmelékből, aztán azokat is benőtte a növényzet. Ez vár a világra, ha az ember eltűnik a bolygóról, legalábbis egy dokumentumfilm szerint. Sokat tévéztek együtt. Eleinte szex után, aztán szex helyett. Furcsa szexuális viselkedés az állatvilágban, ezt a filmet is együtt látták. Homoszexuális hatyúk és tintahalak, transzvesztita gyíkok, hermafrodita fosszák, gruppenszex a delfinek között. Rádásnak ott voltak a bonobók, misszionárius pózban. Nem mintha a szex hiányzott volna neki a legjobban. Valami mindig hiányzott, de most sem jött rá, mi az. A majmok sem tudták a választ, csak rikácsoltak. A majomházban kitört a pánik.

Hogy fér el ennyi gyerek egy autóbuszban. Jöttek lefelé a lépcsőn, sorban, egymás után, az ötvenedik után érkezett az ötvenegyedik, és így tovább. Kis manók lepték el a járdát, csúfolkodtak, kergetőztek, nehezen rendeződtek párokba. És mennyi színes kis kabát, cipő. Én a zsiráfot akarom látni, én meg a medvét, a gorillát, a tigris, az elefántot. Ezt akár Tamás is mondhatta volna, az állatok érdekelték, a gyerekek nem. A sajátját kéthetente elvitte egy gyorsétterembe, rendszeresen fizette utána a gyerektartást. De többet már nem akart. Ő viszont egy ideje rózsaszín rugdalózókkal és babakocsikkal álmodott, álmában csecsemősírásra ébredt. Néhány holmit össze is gyűjtött, zoknikat, képes könyveket és egy légzésfigyelőt. Az ágyneműk közé dugta őket, becsomagolva egy papírdobozba, amire azt írta filctollal, baba. Most pedig itt sétált, a bokája néha kibicsaklott a túsarkú cipőben, a talpa megcsúszott a nedves avaron, a válláról le-lecsúszott a retikül, a haját az arcába fújta a szél. Ahogy elhaladt a gyerekek mellett, rájuk mosolygott, de azok nem vették észre, az állatkert bejáratát keresték a szemükkel. Csak egy taxisnak tűnt fel, rádudált, miközben leparkolt az úttest túloldalán.

Visszamosolygott rá, de inkább elsírta volna magát.

A beton virágtartókban elfonnyadtak a bűdöskék. Mustárszínű szirmok kókadóztak mindenütt. A lámpaoszlopot felzabálta a rozsda, a tetejére szerelt hangszórókat a szél himbálta. Három szín a szürke, üvegezett épület előtt, piros tűzcsap, zöld szemetesekuka, sárga banánhéj. Elkoszlott feliratok a bejárat felett, lovas revű, attrakciók, fehértigrisek. Apró lőrések a kupola tornyán. Az ablakok előtt egy óriási gumibohóc üldögélt, egyik kezével az épület peremébe kapaszkodott, a másikkal integetett. Nem volt kinek, a tér mintha húsz éve üresen állt volna. Talán ha valaki felmászik a toronyba, a nyíláson keresztül egy lövéssel kidurrantja a gumibohócot, ami zuhanás közben felnyársalódik a lámpaoszlopra, a hangszórók az aszfaltra zuhannak, a fehértigrisek pedig ijedtükben Szibériáig szaladnak. Az lett volna az attrakció.

Egy férfi közeledett a Vidámpark felől. Ruganyos mozdulatokkal kocogott, piros kapucniját a fejére húzva. Éppen úgy nézett ki, mint Rocky, de nem bokszolt a levegőbe futás közben, csak nagyokat fújta. Rocky Balboa, micsoda férfi. Tamás sokat futott, egy ideig bérlete is volt a konditerembe, aztán fekvenyomás közben meghúzódott a háta, nem ment többé. Mindenben számíthatott Tamásra, kitisztította a lefolyót, megjavította a madáretetőt, helyre igazította a közös képviselőt. Nem állt messze a tökéletestől. Három hónap távlatából a kép egyre szebb lett, be lehetett volna keretezni, kitenni a falra, imádkozni előtte. Imádkozni érte, hogy visszajöjjön. De csak a férfi közeledett feléje, majdnem egymásnak ütköztek a buszmegálló mögötti szűk járdaszakaszon. Mindketten ki akartak térni a másik útjából. Nehezen sikerült, ügyetlenkedtek, mint egy rossz burleszkfilm szereplői.

Néhányan lézengtek a Vidámparkban. Egy karbantartó eltűnt a szellemvasút kapujában, hóna alatt a vasorrú bába, kezében franciakuks. A takarítók a dodzsem tükörfényes padlóját síkálták, a villanyautók a terem végében parkoltak. A padlónak simának kell lennie, hogy könnyebben csússzanak és karambolozzanak a kocsik. Ásványvízes flakonok és csomagolt szendvicsek a kiskocsin, a táskarádióból slágerek bömböltek. Legszívesebben lehúzta volna a cipőjét, hogy táncolhasson mezítláb, a dodzsemek között. Talán az az apuka fel is kérte volna, aki ott bóklászott a körhinta bejáratát előtt két gyerekekkel. Az egyik az orrát túrta, a másik toporzékol, de

mégis két gyerek. Szemben egy babadobozzal.

Az óriáskereket újabban panorámakeréknek hívták. Öt perces lassú forgás közben a Városliget látképe tárul elénk, ez állt a prospektusban. A sötétszürke őszi égbolt, ez tárult elé, bármerre nézett, nem a panoráma. Akár be is csukhatta volna a szemét, a fekete és a szürke között csak egy árnyalatnyi a különbség. Igaz, a légszomj, a fojtogató érzés megmaradt volna. Amikor legutoljára itt járt, akkor is alig kapott levegőt. Tamás befizette négy körre, előtte van észak, hátad mögött dél, eleinte ezt játszották. Nézd ezt az épületet, nézd azt a repülőt. Itt veszek el feleségül, az óriáskeréken, mondta váratlanul Tamás, ő pedig örömeiben majdnem kiesett a kabinból. A búcsúlevélben már szó sem volt házasságról. Nem tudsz átlépni az árnyékodon, semmi sem változik, kész, vége. Kopogó mondatok, légkalapács az agyában. Az óriáskerék lassan forgott, a kabin felért a csúcsra. Lent minden olyan aprónak tűnt. A szél tépte a kabin bádogburkolatát. Kioldotta a biztonsági láncot. Megvárta, amíg a kabin két tartósodrony közé érkezik. Halvány fénysugár csillant meg a cirkusz kupoláján. Aztán átlépett a saját árnyékán, fordult kettőt, majd meglátta az árnyalatnyi különbséget, a szürkéből fekete lett.

Kategória: vers, próza

Denumire autor: Kiss Tibor Noé

Látó Szépirodalmi Folyóirat